

overveie den og ved at raadspørge Erfaringen vil komme til den Erkjendelse, at det Gavn, som Studsmaalsbogen stifter i de Tilfælde, hvor den stifter Gavn, ikke staaer i Forhold til den Skade, som derved kan aaffedkommes. Jeg skal ikke opholde mig ved den Ulighed, som saaledes ved Lovgivningen er indført mellem de forskjellige Klasfers Ævende, — thi Studsmaalsbogen gjælder ikke dem, som man kalder de høiere Klasfers Ævende, Handelsbetjente, Huusjomfruer, Huuslærere, Forvaltere og deslige — skjøndt jeg finder, at denne Ulighed er kun libet stemmende med Grundlovens Aand; men der er en anden Ulighed, som forekommer mig at være vigtigere, og det er den, hvori Huusbonden og Ævendet ere stillede til hinanden, idet det er stillet Huusbonden frit, om han vil tilføie noget Vidnesbyrd i Studsmaalsbogen, medens Ævendet derimod ikke kan nægte at modtage det, selv om det er et nok saa ubilligt og ufortjent Studsmaal. Ævendet staaer magtesløst overfor Huusbonden, selv om denne, idet han skriver Studsmaalet, lader sig lede af Uvillie og Hævn, og til saadan Uvillie og Hævn kan der, hvad Ingen, der kjenner den menneskelige Natur, vil nægte, være andre Grunde tilstede end Mangel paa tro Tjeneste. Man vil maaffee sige, at Ævendet har Domstolene til Værn. Ganske vist, — men uden at tale om, at et saadant Studsmaal kan skrives paa en saadan Maade, at det beholder sine fulde, uheldige Følger for Ævendet, uden at det er let at ramme det vedoven og Domstolene, har det for det unge, fattige og forsvarsløse Ævende kun meget lidet at bethyde, at man henviser det til Domstolene for at faae sin Ret. Jeg skal tillade mig at anføre et Exempel paa, hvor uheldig for Ævendet Bestemmelsen om Studsmaalsbogen kan være. To unge Piger i en Alder af 15 til 16 Aar bleve af deres Forældre fæstede til et Huus, hvor Huusmoderen allerede i lang Tid havde lagt for Dagen, at hun ikke var af de Billige, navnlig derved, at hun sjelden beholdt sit Ævende til Tjenestetidens Ende. Det gif ogsaa saaledes denne Gang, og ved Aaffeden tilbeelte hun Pigerne et Studsmaal, hvori hun gav sit onde Hjerte Lust. Det var første Gang, der var skrevet i disse Pigers Studs-

maalsbog, som vare henviste til at tjene for deres Brød, og med denne Anbefaling maatte de tiltræde deres Vandring ud i Livet. Den Ene af dem gif i sin Smerte hen og tilintetgjorde sin Studsmaalbog og hjemfaldt derved til Lovens Straf; den Anden beholdt sin, og skjøndt det flette Studsmaal i den følgende Tid efterfulgtes af de bedste, har jeg haft Leilighed til at blive bekendt med, hvor haardt og trykkende det var for hende, hver Gang hun paany ved Omstiftning af sin Tjeneste skulde levere Bogen fra sig, ja hvor knugende tungt det faldt paa hende, da hun sidste Gang skulde afgive den, da den skulde bruges ved hendes Forlovelse. Der er vistnok Tilfælde — hvad jeg ogsaa har hørt udtale af agtværdige Mænd — hvor Bestemmelsen har havt endnu alvorligere Følger, men det, jeg har omtalt, har været nok for mig til at aabne mit Die for det Uheldige i det Bestaaende og til at ønske, at en Forandring maatte finde Sted med Hensyn til en Foranstaltning, som paa den ene Side har viist, at den ikke kan gennemføres saaledes i Livet, at den bliver, hvad den skulde være, en paalidelig Veileder ved Valget af Ævender, og som paa den anden Side kan have de uheldigste Følger, der, selv hvor de ikke høre til de alvorligste, dog paalægge Ævendet et langvarigt, tungt og ufortjent Tryk.

Müller: Den meget omfattende Udvi-
ling, som den ærede Forslagsstiller har givet af sit Forslag, gjør, at jeg kan fatte mig i stor Korthed. Det er vel omtrent et Par Aar siden, at man læste i et offentligt Blad et Avertissement fra en Tjenesteføgende — jeg mindes nu ikke længere, om det var fra et mandligt eller et kvindeligt Ævende — hvori den Vedkommende sagde, at det ikke nyttede, at Nogen vilde søge at faae det i sin Tjeneste, naar ikke vedkommende Huusbond kunde producere gode Anbefalinger fra tidligere Ævender; man fandt det absurdt og uforstaaet, ja næsten forførbeligt. Jeg maa imidlertid tilstaae, at jeg ikke kunde dele denne almindelige Misbilligelse af denne Fordring af vedkommende Tjenesteføgende; thi det forekom mig og forekommer mig endnu, at naar et Ævende